

Sygn. akt I C 1222/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2021 r.

Sąd Rejonowy w Dębicy, Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Beata Kozik

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2021 r. w Dębicy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa E. K.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w S.

o zapłatę kwoty 15.600,00 zł

I. Zasądza od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w S. na rzecz powódki E. K. kwotę 7.560,00 zł (słownie: siedem tysięcy pięćset sześćdziesiąt złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty.

II. W pozostałej części powództwo oddala.

III. Zasądza od pozwanego (...) S.A. z siedzibą S. na rzecz powódki E. K. kwotę 844,07 zł (słownie: osiemset czterdzieści cztery złote i siedem groszy) tytułem zwrotu części kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1222/19

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Dębicy z dnia 13 maja 2021 r.

Powódka E. K. wytoczyła powództwo przeciwko (...) S.A. z siedzibą w S. o zapłatę kwoty 15.600,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 3 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty.

Na uzasadnienie podała, że w dniu 13 stycznia 2017 r. w miejscowości G. kierująca samochodem marki O. (...) o numerze rejestracyjnym (...) jadąc od strony miejscowości P. wpadła w poślizg, zjechała za przeciwległy pas ruchu i uderzyła początkowo w samochód marki H. (...) o numerze rejestracyjnym (...) znajdujący się na chodniku, a potem w pokrzywdzonych J. K. (1) i E. K.. Następnego dnia po zdarzeniu drogowym powódka udała się do (...) w D., gdzie na (...) rozpoznano u niej stłuczenie pośladków, złamanie kości krzyżowej, stłuczenie uda prawego oraz stłuczenie podudzia lewego. Powódce zalecono oszczędzający tryb życia, stosowanie środków przeciwbólowych oraz kontrolę chirurgiczną. Powódka kontynuowała leczenie powypadkowe w poradni chirurgicznej, w gabinecie neurologicznym, w (...) Poradni K u lekarza ginekologa oraz u lekarza rodzinnego. W toku leczenia specjalistycznego rozpoznano u niej zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowego. Pozwany przyznał na rzecz powódki świadczenie w wysokości 4.400,00 zł. Pozwany przedstawił powódce opinię lekarską z którego wynikało, że powódka odniosła trwałe uszczerbek na zdrowiu w związku z doznanymi obrażeniami w wysokości 3%. Doznane w wyniku wypadku urazy utrudniały powódce codzienne funkcjonowanie oraz obniżały komfort życia przez okres co najmniej kilku miesięcy. Początkowe bóle kręgosłupa krzyżowego i lędźwiowego były bardzo silne i sprawiały trudności w każdym poruszaniu się. Powódka została poddana długotrwałej rekonwalescencji, nie tylko z powodu długiego zrostu złamanej kości, ale również

z powodu nieustannie nawracającego bólu. Powódka odczuwała przeszywający ból w dolnej części pleców, miała trudności z siedzeniem, schylaniem się oraz leżeniem „na płasko”. Odczuwała nasilające się blokady powodujące silny ból ograniczający ruch ciała. Zmiana dotychczasowych przyzwyczajeń, niemożność wykonywania drobnych kobiecych obowiązków domowych wpływały bardzo negatywnie na samopoczucie powódki, która jako dotychczasowa pani domu musiała zacząć prowadzić bierny tryb życia. W wyniku trudności z zasypianiem była przemęczona, w wolnej chwili poszukiwała odosobnienia i spokoju, kontakty z ludźmi wzmagaly w niej silną nerwowość. W okresie leczenia ograniczyła spotkania towarzyskie, nie mogła jeździć na rowerze i samochodem. Nawet ruch nogą przy naciśnięciu sprzęgła powodował ból w kręgosłupie krzyżowym. Powódka była rozdrażniona i sfrustrowana, pomimo upływu czasu od daty wypadku powódka nadal odczuwa bóle w odcinku lędźwiowo-krzyżowym i nadal kontynuuje leczenie w poradni leczenia bólu. Powódka podała podstawę prawną swojego roszczenia z art. 445 § 1 k.c. oraz wskazała, że liczy odsetki od dnia następnego po wydaniu ostatecznej decyzji, to jest od dnia 3 sierpnia 2017 r. Na powyższe wskazała wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2011 r., Sygn. akt PK 145/10 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5 października 2012 r., Sygn. akt VI ACa 486/12.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w S. wniosła o oddalenie powództwa w całości.

Na uzasadnienie podała, że zaprzecza aby zespół bólowy kręgosłupa pozostawał w następstwie wypadku spowodowanego przez M. S., jest to efekt uprzedniej kolizji z tego samego dnia. Komfort życia uległ obniżeniu na co najmniej kilka miesięcy, dolegliwości bólowe powódki stanowią efekt wypadku spowodowanego przez M. S.. Powódka w tym samym dniu uczestniczyła w dwóch niezależnych wypadkach drogowych, a zatem część zgłoszonych dolegliwości pozostaje poza zakresem odpowiedzialności pozwanego. Pozwany przyznał, że dnia 13 stycznia 2017 r. w G. doszło do dwóch zdarzeń drogowych. Pierwsze to kolizja pojazdu H. (...), którym podróżowała powódka. Pomiędzy stronami bezsporne jest, że pojazd marki O. (...) o numerze rejestracyjnym (...), kierowany przez M. S., w dacie zdarzenia był objęty przez pozwanego obowiązkowym ubezpieczeniem w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Strona pozwana zakwestionowała wartość należnego zadośćuczynienia, zarzucając ekstremalne wygórowanie zadośćuczynienia w stosunku do doznanych krzywd. Biorąc pod uwagę całokształt krzywd powódki ustalona przez pozwanego kwota 4.400,00 zł tytułem zadośćuczynienia jest wystarczająca i spełnia kryteria wynikające z orzecznictwa Sądu Najwyższego. Wskazana przez powódkę kwota zadośćuczynienia określona jest w sposób dowolny i prowadzi do wzbogacenia powódki. Lekarz orzecznik badający przypadek powódki na zlecenie pozwanego ustalił uszczerbek na zdrowiu na poziomie 3%. Wysokość zadośćuczynienia powinna uwzględniać aktualne warunki i stopę życiową społeczeństwa kraju w którym mieszka poszkodowany. Najbliższym punktem odniesienia powinien być poziom życia osoby, które przysługuje zadośćuczynienie. Strona pozwana ponadto zarzuciła, że ewentualne odsetki mogą być liczone dopiero od daty wyrokowania, to jest od daty potwierdzenia w toku procesu rozmiaru krzywdy i ustalenia przez Sąd wartości zadośćuczynienia.

W dniu 12 kwietnia 2021 r. przewodniczący zarządził wydanie w sprawie wyroku na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 15 zzzs² ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374 z późn. zm.).

W piśmie procesowym z daty wpływu do Sądu w dniu 28 kwietnia 2021 r. powódka podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Na uzasadnienie podała, że w wyniku potrącenia przez samochód jej tok życia został zaburzony na długi czas, otrzymała pomoc od najbliższych w codziennych czynnościach, wypadek negatywnie przełożył się na stan psychiczny powódki i miała problemy ze snem. Nadal zмага się z dolegliwościami bólowymi. Biegli orzekli u powódki trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 5 %. Pozwana zaniżyła powódce zadośćuczynienie.

W piśmie procesowym z daty wpływu do Sądu w dniu 22 kwietnia 2021 r. strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i podała, że podtrzymuje stanowisko w sprawie. Podniosła, że wyplacona kwota zaspokaja roszczenie powódki, a żądana kwota jest rażąco wygórowana. Leczenie powódki zostało zakończone, rokowanie

z powodu następstw ortopedycznych jest dobre, złamanie jest wygojone i nie powoduje ograniczeń ruchomości lub dysfunkcji w stopniu ograniczającym ruchomość powódki. Dodatkowo strona pozwana podniosła zarzut przyczynienia się powódki do powstania szkody na poziomie 15 %, gdyż miała ona świadomość faktu śliskości jezdni i ryzyka utraty panowania nad pojazdami przez innych kierujących (analogicznie jak w jej przypadku). Powódka zdawała sobie sprawę z ryzyka wystąpienia innych zdarzeń drogowych w miejscu w którym przebywała, a zatem powinna po zdarzeniu oddalić się w bezpieczne miejsce i przebywać poza zakresem nieprzewidywalnego toru innych pojazdów wpadających w poślizg, nie narażając się na ryzyko uderzenia – art. 3 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Powyższe okoliczności wynikają z zeznań świadka i powódki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 13 stycznia 2017 r. w miejscowości G., kierująca pojazdem marki O. o numerze rejestracyjnym (...) jadąc od strony miejscowości P. wpadła w poślizg, zjechała na przeciwny pas ruchu i uderzyła początkowo w samochód marki H. (...) o numerze rejestracyjnym (...), znajdujący się na chodniku, a potem w uszkodzonych J. K. (1) i powódkę E. K.. Wcześniej powódka uczestniczyła w zdarzeniu drogowym, jako pasażer samochodu marki H. (...). Powódka wraz z synem oczekiwała wraz z synem na chodniku dla pieszych na przyjazd lawety, który to chodnik znajdował się przy ogrodzonej posesji, gdy została ona potrącona i jej syn przez kierującą pojazdem marki O. o numerze rejestracyjnym (...), który wjechał na chodnik.

Okoliczność bezsporna

Dowód:

- kopia pisma (...) w D. z dnia 21 marca 2017 r., k. 11-12,

- przesłuchanie powódki E. K., k. 69-70.

W pierwszej kolizji powódka nie doznała żadnych obrażeń, natomiast doznała obrażeń w kolejnej kolizji wskutek potrącenia przez samochód osobowy.

W związku z doznanymi obrażeniami ciała powódka E. K. następnego dnia po zdarzeniu drogowym udała się do (...) w D., gdzie na (...) rozpoznano u niej stłuczenie pośladków, złamanie kości krzyżowej, stłuczenie uda prawego oraz stłuczenie podudzia lewego. Powódce zalecono oszczędzający tryb życia, stosowanie środków przeciwbólowych oraz kontrolę chirurgiczną. Powódka kontynuowała leczenie powypadkowe w poradni chirurgicznej, w gabinecie neurologicznym, w (...) Poradni K u lekarza ginekologa oraz u lekarza rodzinnego.

W toku leczenia specjalistycznego rozpoznano u niej zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowego.

Dowód:

- kopia karty informacyjnej (...) w D. z dnia 14 stycznia 2017 r., k. 13,

- wynik RTG miednicy, kręgosłupa krzyżowo-ogonowego z dnia 14 stycznia 2017 r., k. 14,

- kopia skierowania do poradni specjalistycznej z dnia 14 stycznia 2017 r., k. 15,

- kopia historii choroby z poradni chirurgicznej, k. 14-24,

- kopia historii choroby z gabinetu neurologicznego, k. 25-26,

- kopia skierowania z dnia 27 kwietnia 2017 r., k. 27,

- kopia oświadczenia powódki z dnia 16 maja 2017 r. wraz z opisem lekarskim, k. 28,

- kopia badania MR KRĘGOSŁUPA L.S z dnia 15 maja 2017 r., k. 29,

- **kopia historii choroby z (...), k. 30-32,**
- **kopia zaświadczenia lekarskiego z dnia 2 czerwca 2017 r., k. 33,**
- **kopia skierowania na zabiegi fizjoterapeutyczne z dnia 19 października 2017 r., k. 34,**
- **kopia zaświadczenia o wykonaniu zabiegów z dnia 22 grudnia 2017 r., k. 35,**
- **kopia skierowania do poradni specjalistycznej z dnia 14 września 2017 r., k. 36,**
- **zeznania świadka J. K. (2), k. 69,**
- **przesłuchanie powódki E. K., k. 69-70.**

Powódka E. K. w następnym dniu po potrąceniu przez samochód osobowy udała się do (...) w D. wobec utrzymywania się dolegliwości. Wykonano badania RTG miednicy – kości krzyżowo-guzicznej, rozpoznano stłuczenie pośladków, złamanie kości krzyżowej, stłuczenie uda i podudzia lewego. Pacjentka została wypisana do domu z zaleceniem kontroli w poradni chirurgicznej. Dalsze leczenie kontynuowała w poradni chirurgicznej, w poradni neurologicznej, skierowana na zabiegi rehabilitacyjne. Powódka skarży się na ból w okolicy kości krzyżowej i ogonowej po dłuższym staniu, bóle pośladków, bóle obu nóg, szczególnie lewej, przy dłuższym siedzeniu ból i drętwienie nóg. Przed wypadkiem nie leczyła się na kręgosłup i nie miała urazów. W wyniku wypadku z dnia 13 stycznia 2017 r. powódka E. K. doznała następujących obrażeń ciała mających związek przyczynowo-skutkowy z zaistniałym wypadkiem: złamanie kości krzyżowej, stłuczenie uda i podudzia lewego, obrażenie w postaci złamania kości krzyżowej kwalifikuje się do oceny trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5 %. Urazy uda i podudzia lewego nie kwalifikują się do oceny trwałego, ani długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Ocena złamania kości krzyżowej na 5 % trwałego uszczerbku na zdrowiu wynika z faktu, że złamanie kości krzyżowej przebiegało z nieznacznym przemieszczeniem, a następnie w badaniach (MR) nie stwierdzono deformacji okolicy złamania. Długość leczenia i następstwa urazu kręgosłupa opierają się głównie na pourazowych zespołach korzonkowych, wymagających leczenia neurologicznego i konsultacji w poradniach leczenia bólu. Leczenie w zakresie ortopedycznym powódka zakończyła, pozostało jeszcze leczenie dolegliwości bólowych neurologicznych. Złamanie kości krzyżowej było następstwem zdarzenia drogowego, ponieważ jak podaje powódka po pierwszym wypadku chodziła swobodnie wokół samochodu, nie odczuwając żadnych dolegliwości, także stłuczenie uda i podudzia lewego świadczy o tym, że uraz pochodzący z prawej strony (była pasażerką i uderzenie nastąpiło z prawej strony) nie spowodowałby takich obrażeń po stronie lewej. Powódka nie wymaga już leczenia ortopedycznego. Ocena 5 % uszczerbku na zdrowiu dotyczy jedynie obrażenia ortopedycznego, a pourazowe objawy korzonkowe są do oceny przez biegłego z zakresu neurologii. Rokowanie z powodu następstw ortopedycznych jest dobre, złamanie jest wygojone i nie powoduje ograniczeń ruchomości lub dysfunkcji w stopniu ograniczającym sprawność ruchową powódki.

Dowód:

- **opinia biegłego z zakresu chirurgii, ortopedii i traumatologii J. S. z dnia 25 lutego 2020 r., k. 74-76.**

W wyniku potrącenia przez samochód osobowy w dniu 13 stycznia 2017 r. u powódki występuje pourazowy zespół bólowy kości ogonowej. U powódki E. K. występują ponadto zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne kręgosłupa L o niewielkim nasileniu. Procentowa ocena długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w aspekcie neurologicznym wynosi 0 %. Ból ma charakter pourazowy miejscowy i jako taki został oszacowany przez biegłego chirurga ortopedę. Dokumentacja medyczna oraz przeprowadzone w dniu 23 lutego 2021 r. badanie neurologiczne nie potwierdzają obecności zaburzeń korzeniowych. Badania pracowniane kanału kręgowego w końcowym jego odcinku są prawidłowe. Brak jest istotnych zmian na przebiegu korzeni łądźwiowo-krzyżowych. Nie ma dowodów kompresji korzeni rdzeniowych. Także opisywane zaraz po wypadku złamanie kości krzyżowej nie ujawniło się w badaniu w rezonansie magnetycznym, lecz analiza tego problemu należy do kompetencji ortopedy. Ból w okolicy krzyżowo-ogonowej i pośladków, zależy od zmian pozycji ciała, okresowy, nasilony przy siedzeniu i staniu jest typowy dla coccygodynii

(ból z uszkodzenia kości ogonowej). W badaniu przedmiotowym neurologicznym odnotowano brak deficytu siły mięśniowej kończyn, niezmiennione napięcie mięśniowe, żywe, równe odruchy głębokie, brak objawów rozciągowych i zaburzeń czucia, dobry zakres ruchomości kończyn i kręgosłupa, prawidłowa zborność ruchów, prawidłowa lokomocja. Intensywny ból o przebyłym urazie okolicy krzyżowej z rozpoznaniem złamaniem kości ogonowej przy braku objawów korzeniowych i istotnych zmian w kanale kręgowym, przemawia za miejscowym, niekorzeniowym bólem pourazowym o charakterze coccygodyni.

Dowód:

- opinia biegłego z zakresu neurologii J. S. z dnia 23 lutego 2020 r., k. 96-97.

Pozwany pismem z dnia 18 stycznia 2017 r. skierowanym do powódki E. K. potwierdził przyjęcie zgłoszenia szkody. Lekarz orzecznik A. B. na zlecenie strony pozwanej oszacował w dniu 5 czerwca 2017 r. uszczerbek na zdrowiu powódki w wyniku wypadku z dnia 17 stycznia 2017 r. na 3 %.

Dowód:

- pismo pozwanego do powódki z dnia 18 stycznia 2017 r. w aktach szkodowych,

- opinia lekarza orzecznika A. B. z dnia 5 czerwca 2017 r., k. 42-43.

Decyzją z dnia 13 czerwca 2017 r. strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w S. przyznała powódce E. K. zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w kwocie 4.440,00 zł.

Dowód:

- kopia decyzji pozwanego z dnia 13 czerwca 2017 r., k. 37-39,

- kopia decyzji pozwanego z dnia 2 sierpnia 2017 r., k. 40-41.

Powyższe ustalenia faktyczne Sąd poczynił na podstawie dokumentów. W ocenie Sądu, brak jakichkolwiek powodów do kwestionowania ich prawdziwości, w szczególności nie zachodziły zarówno w samej ich treści jak i pomiędzy przedmiotowymi dokumentami, a pozostałym materiałem dowodowym żadne sprzeczności.

Podzielił Sąd opinię biegłego z zakresu chirurgii, ortopedii i traumatologii J. S. wykonaną na użytek niniejszego postępowania na okoliczność procentowego uszczerbku na zdrowiu związanego ze skutkami wypadku, natężenia cierpień fizycznych oraz bólu, okresu ich trwania, doznanych obrażeń w wyniku wypadku. Opinia ta jest jasna, logiczna i wyczerpująca. Mogły zatem, jako rzetelna i pełna stanowić oparcie dla Sądu w przedmiotowej sprawie. Jest ona na tyle szczegółowa i rzeczowa, że pozwala Sądowi wyrobić w całej pełni pogląd o rozmiarach cierpień i krzywd doznanych przez powódkę.

Również podzielił Sąd opinię biegłego lekarza neurologa J. S. uznając ją za rzeczową, fachową i sporządzoną zgodnie z zasadami wiedzy, którą biegły w swej dziedzinie posiada.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego opinia biegłego ma na celu ułatwienie sądowi rozeznania i zrozumienia dziedziny (rozstrzyganej kwestii) wymagającej wiadomości specjalnych. W tym znaczeniu biegły jest pomocnikiem sądu, jednakże prezentuje własne stanowisko w kwestii, którą sąd rozstrzyga. Biegły zachowuje niezawisłość, co do merytorycznej treści opinii, co zapewnia prawidłową rolę tej opinii w postępowaniu sądowym (vide: orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1997 r., sygn. akt I CKN 44/96, nie publ., za T. Erecińskim, „Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze”, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2003, wydanie 4 zmienione i uaktualnione, pod red. T. Erecińskiego, tom I, s. 553, teza I). Co niezwykle istotne na tle przedmiotowej sprawy „opinia biegłego ma na celu ułatwienie sądowi należytej oceny zebranego w sprawie materiału wtedy, gdy potrzebne są do tego wiadomości specjalne. Nie może ona natomiast sama być źródłem materiału faktycznego sprawy, ani tym bardziej stanowić podstawy ustalenia okoliczności będących

przedmiotem oceny biegłego” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 lipca 1969 r., sygn. akt I CR 140/69, publ. OSNC 1970 r., nr 5, póź. 85). „Spór rozstrzyga sąd, a nie biegły; biegły jest tylko pomocnikiem sądu, dostarczającym mu specjalnych wiadomości naukowych, technicznych itp., których sąd może nie posiadać” (tak Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 4 stycznia 1935 r., sygn. akt C.III. 18/34, publ. Zb. Urz. 1935 r., póź. 285, za J. Gudowskim, „Kodeks postępowania cywilnego - tekst, orzecznictwo, piśmiennictwo”, Wydawnictwo Prawnicze sp. z o.o. Warszawa 1998 r., tom I, s. 520, teza 2).

Dał Sąd wiarę zeznaniom świadka J. K. (1) oraz powódki E. K. jako spójnym i zbieżnym z dokumentacją medyczną złożoną do akt sprawy.

Sąd rozważył, co następuje:

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów jest obowiązkowe (art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych, (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 854.. Zakres odpowiedzialności ubezpieczyciela, wynikający z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, określa art. 822 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem, zakład ubezpieczeń zobowiązany jest do zapłacenia określonego w umowie ubezpieczenia odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia. Gdy chodzi o ubezpieczenie komunikacyjne, zakres ten konkretyzuje art. 34 ust. 1 powoływanej wyżej ustawy, zgodnie z którym z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Przepisy kodeksu cywilnego nie zawierają żadnych kryteriów jakie należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego, a kryteria te wypracowała judykatura, szczególnie Sądu Najwyższego

Jednym z kryteriów określających odpowiedniość zadośćuczynienia jest jego kompensacyjny charakter (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2006 r., sygn. akt IV CK 384/05 LEX numer: 179739). Na rozmiar krzywdy, a w konsekwencji wysokość zadośćuczynienia składają się cierpienia fizyczne i psychiczne, których rodzaj, natężenie i czas trwania należy każdorazowo określić w okolicznościach konkretnej sprawy. Mierzenie krzywdy wyłącznie stopniem uszczerbku na zdrowiu stanowiłoby niedopuszczalne uproszczenie nie znajdujące oparcia w treści art. 445 §1 k.c. (tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 czerwca 2005 r., sygn. akt I CK 7/05, LEX numer 153254). Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 października 2005 r., sygn. akt I PK 47/05., M.P.PR.2006/4/208 stwierdził, że określony procentowo uszczerbek na zdrowiu służy tylko jako pomocniczy środek ustalania rozmiaru odpowiedniego zadośćuczynienia i zadośćuczynienie to nie może być mechanicznie mierzone przy zastosowaniu stwierdzonego procentu uszczerbku na zdrowiu.

Ugruntowany w orzecznictwie i piśmiennictwie należy uznać pogląd o kompensacyjnym charakterze zadośćuczynienia. Jest ono sposobem naprawienia krzywdy w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych. Ze względu na niewymierny charakter krzywdy oceniając jej rozmiar należy wziąć pod uwagę całokształt okoliczności sprawy, w tym czas trwania i stopień intensywności cierpień fizycznych i psychicznych, nieodwracalność skutków urazu (kalectwo, oszpeccenie), rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, wiek poszkodowanego, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiową, postawę sprawcy i inne czynniki podobnej natury. Określenie wysokości zadośćuczynienia stanowi istotne uprawnienie Sądu rozstrzygającego sprawę merytorycznie i w tym zakresie dysponuje Sąd swobodą decyzyjną.

Podkreślić również należy, iż istotnym elementem mającym wpływ na wysokość zadośćuczynienia jest wiek poszkodowanego, gdyż intensywność cierpień z powodu kalectwa jest większa u człowieka młodego, skazanego na

rezygnację z radości życia jaką daje zdrowie, możliwość pracy i osobistego rozwoju (wyrok Sądu Najwyższego z 12 września 2002 r., sygn. akt IV CKN 1266/00, LEX numer 80272).

Zasadniczym jednak kryterium przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia jest rozmiar krzywdy. Za jedyną przesłankę ustalenia wysokości zadośćuczynienia przyjmuje się rozmiar krzywdy. Zasada tzw. umiarkowanej wysokości zadośćuczynienia nie może podważać kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia, a zatem wysokość ta musi mieć dla uprawnionego odczuwalną wartość ekonomiczną, adekwatną do warunków gospodarki rynkowej. Wysokość stopy życiowej społeczeństwa jedynie w sposób uzupełniający może rzutować na wysokość zadośćuczynienia należnego poszkodowanemu, a kwestią zasadniczą jest rozmiar szkody niemajątkowej (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 stycznia 2011 r., sygn. akt I PK 145/10, OSNP 2012/5-6/66; Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 maja 2012 r., sygn. akt V CSK 416/11). Zadośćuczynienie ma na celu kompensatę nie tylko cierpień fizycznych, ale również niekorzystnych następstw zdarzenia w sferze psychiki poszkodowanego. Ma na celu przyniesienie poszkodowanemu równowagi naruszonej przez doznane cierpienia psychiczne (tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 czerwca 2011 r., sygn. akt I PK 275/10, LEX numer 1164114). Suma pieniężna przyznana tytułem zadośćuczynienia ma być zgodnie z art. 445 § 1 k.c. odpowiednia. Przepis ten nie precyzuje zasad ustalenia jej wysokości. Decydujące znaczenie ma rozmiar doznanej krzywdy, gdyż zadośćuczynienie ma na celu naprawienie szkody niemajątkowej, wyrażającej się doznaną krzywdą w postaci cierpień fizycznych i psychicznych. Zadośćuczynienie jest świadczeniem przyznawanym jednorazowo, ma ono charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę za całą krzywdę wyrządzoną poszkodowanemu czynem niedozwolonym, za wszystkie jego cierpienia fizyczne i psychiczne, zarówno te których już doznał, jak i te, które zapewne w związku z doznaniem uszkodzenia ciała lub rozstrojem zdrowia wystąpią u niego w przyszłości, jako możliwe do przewidzenia następstwa czynu niedozwolonego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2012 r., sygn. akt I CSK 74/12, LEX numer 1226824, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 2012 r., sygn. akt V CSK 332/11, LEX numer 1228612).

W pierwszej kolejności podnieść należy, że podniesiony w ostatecznym stanowisku strony pozwanej z daty wpływu do Sądu w dniu 22 kwietnia 2021 r. zarzut przyczynienia się powódki do powstania szkody na poziomie 15 % należało uznać za nieudowodniony zgodnie z art. 6 k.c. w związku z art. 233 § 2 k.p.c.

Zgodnie z art. 362 k.c., jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu, stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Powołany przepis stanowi podstawę ograniczenia obowiązku naprawienia szkody z uwagi na przyczynienie się poszkodowanego do jej wyrządzenia. Dłużnik nie powinien bowiem ponosić ciężaru kompensowania szkody w zakresie, w jakim spowodowanie uszczerbku przypisać można wierzycielowi. Art. 362 k.c. stanowi zatem ograniczenie dla kodeksowej zasady pełnego odszkodowania. Przyczynieniem poszkodowanego do powstania szkody jest każde jego zachowanie pozostające w normalnym związku przyczynowym ze szkodą, za którą ponosi odpowiedzialność inna osoba. Zachowanie poszkodowanego musi więc stanowić adekwatną współprzyczynę powstania szkody lub jej zwiększenia. Przyczynienie występuje, gdy w wyniku badania stanu faktycznego sprawy można dojść do wniosku, że bez udziału poszkodowanego szkoda hipotetycznie by nie powstała lub przybrałaby mniejsze rozmiary. Oznacza to, że zachowanie się poszkodowanego może być zdarzeniem uzasadniającym zmniejszenie należnego odszkodowania, jeżeli stanowi samodzielny (zewnętrzny) względem przyczyny głównej czynnik przyczynowy, a nie tylko jej rezultat (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 października 2014 r., sygn. akt III APa 9/14, LEX numer 1527042). Przyczynienie się poszkodowanego to takie jego zachowanie, które pozostaje w normalnym związku przyczynowym z wyrządzoną mu przez inną osobę szkodą. Samo przyczynienie ma zatem charakter obiektywny, a elementy subiektywne mają znaczenie dopiero na etapie miarkowania odszkodowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2014 r., sygn. akt II CSK 42/14, LEX numer 1566717).

Przyczynienie się poszkodowanego ma miejsce wtedy, gdy pomiędzy zachowaniem poszkodowanego, a szkodą istnieje adekwatny związek przyczynowy. Związek ten występuje wówczas, gdy w wyniku analizy stanu faktycznego sprawy dojść można do wniosku, iż bez udziału poszkodowanego szkoda hipotetycznie nie powstałaby lub nie przybrałaby rozmiarów, jakie ostatecznie osiągnęła. Kryteriami w oparciu o które sąd może określić zakres zmniejszenia świadczenia na podstawie art. 362 k.c. są okoliczności ustalone w sprawie, ale przede wszystkim stopień zawinienia

tak sprawcy szkody, jak i poszkodowanego, w tym stopień naruszenia obiektywnych reguł postępowania przez poszkodowanego, ich konfrontację z zarzutami stawianymi odpowiedzialnemu za szkodę, ciężar naruszonych przez sprawcę obowiązków i stopień ich naruszenia, rozmiar i wagę uchybień po stronie poszkodowanego, a także ocenę zachowania się poszkodowanego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 25 stycznia 2017 r., sygn. akt I ACa 560/16, LEX numer 2287457). O tym, czy zachowanie poszkodowanego stanowiło współprzyczynę szkody odpowiadającą cechom normalnego związku przyczynowego, decyduje ocena konkretnych okoliczności danej sprawy, dokonana według kryteriów obiektywnych i uwzględniająca zasady doświadczenia, a w razie potrzeby także wiadomości specjalne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2009 r., sygn. akt IV CSK 241/09, LEX numer 677896; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2008 r., sygn. akt IV CSK 243/08, LEX numer 590267). Zmniejszenie obowiązku naprawienia szkody następuje zawsze in casu, w wyniku oceny konkretnej i indywidualnej, poprzedzonej koniecznym ustaleniem, że zachowanie poszkodowanego pozostawało w normalnym związku przyczynowym ze szkodą, które stanowi początek procesu sędziowskiego wymiaru odszkodowania w granicach wyznaczonych w art. 362 k.c.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2021r., poz. 450 z późn. zm.) uczestnik ruchu i inna osoba znajdująca się na drodze są obowiązani zachować ostrożność albo gdy ustawa tego wymaga – szczególną ostrożność, unikać wszelkiego działania, które mogłoby spowodować zagrożenie bezpieczeństwa lub porządku ruchu drogowego, ruch ten utrudnić albo w związku z ruchem zakłócić spokój lub porządek publiczny oraz narazić kogokolwiek na szkodę. Przez działanie rozumie się również zaniechanie. W myśl art. 3 ust. 2 ww. Ustawy przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do osoby znajdującej się w pobliżu drogi, jeżeli jej zachowanie mogłoby pociągnąć za sobą skutki, o których mowa w tym przepisie.

Jak Sąd ustalił powódka E. K. w chwili gdy została potrącona przez pojazd nie przebywała na jezdni tylko na chodniku dla pieszych. W ocenie Sądu powódka nie mogła liczyć się z tym, że może dojść do sytuacji, że samochód zjedzie z drogi i wjedzie na chodnik dla pieszych tylko dlatego, że wcześniej uczestniczyła w kolizji drogowej w wyniku której doszło do zderzenia pojazdów. Chodniki służą do poruszania się pieszych i zakładanie, że znajdzie się na nich jadący pojazd mechaniczny jest zbyt daleko idące. Strona pozwana nie wskazała, gdzie powódka powinna się znajdować, skoro nie na ciągu komunikacyjnym przeznaczonym dla pieszych. Sąd zatem uznał, iż brak jest podstaw do przyjęcia przyczynienia się powódki do powstania szkody.

Sąd Rejonowy w Dębicy orzekając w punkcie I wyroku o zadośćuczynieniu kierował się przesłankami określonymi w art. 445 §1 k.c., uwzględnił więc doznaną przez powódkę krzywdę wynikającą z cierpień fizycznych i psychicznych oraz istniejące u niej następstwa uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia.

Stan zdrowia będący skutkiem opisanego wyżej wypadku drogowego ograniczył aktywność fizyczną powódki. Obrażenia doznane przez powódkę wiązały się z dolegliwościami bólowymi oraz trwałym uszczerbkiem na zdrowiu, który ustalił biegły sądowy chirurg ortopeda wynosi 5 %. Powódka nadal odczuwa dolegliwości bólowe w okolicy kości krzyżowej i ogonowej po dłuższym staniu, bóle pośladków, bóle nóg, przy dłuższym siedzeniu ból i drętwienie nóg. Rokowanie z powodu następstw ortopedycznych jest dobre, złamanie jest wygojone i nie powoduje ograniczeń ruchomości lub dysfunkcji w stopniu ograniczającym sprawność ruchową powódki.

Taki uszczerbek na zdrowiu pozostaje w związku przyczynowym z wypadkiem drogowym i jest skutkiem tego wypadku. Wszystkie te okoliczności w połączeniu ze stresem psychicznym, jaki niewątpliwie był udziałem powódki powodują, że zdaniem Sądu odpowiednią kwotą zadośćuczynienia, jest kwota 7.560,00 zł przy uwzględnieniu już dotychczas wypłaconego świadczenia w kwocie 4.440,00 zł. Decyzją z dnia 13 czerwca 2017 r. strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w S. przyznała powódce E. K. zadośćuczynienie w kwocie 4.440,00 zł.

Kwota ta z pewnością nie zwróci powódce w pełni zdrowia, jednak jej ekonomiczna wartość będzie odczuwalna, z drugiej zaś strony nie będzie zbyt nadmierna i uciążliwa dla pozwanego.

W ocenie Sądu Rejonowego zasądzone zadośćuczynienie stanowi realne i adekwatne przysporzenie dla powoda, zarówno z punktu widzenia subiektywnego powoda, jak i obiektywnego.

Zauważyć należy, że Sąd zasądza zadośćuczynienie z tytułu doznanej krzywdy związanej z cierpieniami fizycznymi i psychicznymi, nie zaś za określony procentowo uszczerbek na zdrowiu. Ustalany przez biegłego uszczerbek na zdrowiu w postaci procentowej może mieć tylko charakter pomocniczy przy ustalaniu wysokości należnego zadośćuczynienia. Biegli dokonują tej oceny w oparciu o przepisy ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j., Dz. U. z 2019 r., poz. 1205) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. z 2013 r., poz. 954). Zatem przepisy te służą do oceny uszczerbku na zdrowiu, ale w sytuacjach wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Rodzaje stałych i długotrwałych uszczerbków na zdrowiu zostały wymienione w Tabeli oceny procentowej. Zawarte w tabeli rodzaje uszczerbków na zdrowiu mogą być uznane za stałe bądź długotrwałe, jeżeli będą one spełniały kryteria wynikające z art. 11 ust. 2 i 3 ustawy wypadkowej. Pojęcia stałego i długotrwałego uszczerbku na zdrowiu zostały ujęte w sposób dość rygorystyczny w ustawie. Może zdarzyć się sytuacja, gdy stwierdzony rodzaj uszczerbku na zdrowiu na podstawie tabeli oceny procentowej nie będzie spełniał cech stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Tabela oceny procentowej obejmuje szereg rodzajów uszczerbków na zdrowiu i dzieli je na dwie części: jedną stanowią uszczerbki spowodowane wypadkiem przy pracy i wymienione w 182 pozycjach; druga zaś obejmuje uszczerbki powstałe w skutek choroby zawodowej, wymienione w 17 pozycjach. Zgodnie z § 8 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania lekarz orzecznik ustala w procentach stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu według oceny procentowej stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, która jest określona w załączniku do rozporządzenia. Jeżeli dla danego rodzaju uszczerbku ocena procentowa określa dolną i górną granicę stopnia uszczerbku na zdrowiu, lekarz orzecznik określa stopień tego uszczerbku w tych granicach, biorąc pod uwagę obraz kliniczny, stopień uszkodzenia czynności organu, narządu lub układu oraz towarzyszące powikłania (§ 8 ust. 2). W myśl § 8 ust. 3 ww. Rozporządzenia, jeżeli w ocenie procentowej brak jest odpowiedniej pozycji dla danego przypadku, lekarz orzecznik ocenia ten przypadek według pozycji najbardziej zbliżonej. Można ustalić stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w procencie niższym lub wyższym od przewidywanego w danej pozycji, w zależności od różnicy występującej między ocenianym stanem przedmiotowym, a stanem przewidzianym w odpowiedniej pozycji oceny procentowej.

Sąd Rejonowy w Dębicy ustalając wysokość należnego zadośćuczynienia kierował się rozmiarem obrażeń ciała powódki, cierpien fizycznych i psychicznych, a określony przez biegłego procent uszczerbku na zdrowiu miał charakter wyłącznie pomocniczy.

Odsetki od kwoty zadośćuczynienia Sąd zasądził od dnia 3 sierpnia 2017 r., tj. od dnia następnego po wydaniu ostatecznej decyzji z dnia 2 sierpnia 2017 r., podtrzymującej decyzję z dnia 13 czerwca 2017 r. o przyznaniu zadośćuczynienia w kwocie 4.440,00 zł. Powódka zgłosiła szkodę pozwanemu w styczniu 2017 r., pozwany decyzją z dnia 13 czerwca 2017 r. przyznał zadośćuczynienie.

Normy prawnej zawartej w art. 481 §1 k.c. nie można stosować w oderwaniu od charakteru świadczenia głównego i funkcji odsetek jako świadczenia ubocznego. Skoro powód przed wytoczeniem powództwa zgłosił szkodę pozwanemu, pozwany powinien spełnić świadczenie w terminie 30 dni, który to termin wynika z art. 14 ustęp 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2019r., poz. 2214 z późn. zm.), a także art. 817 § 1 k.c. Termin ten ma znaczenie o tyle, że konkretyzuje pojęcie niezwłocznego spełnienia świadczenia, o którym mowa w art. 455 k.c. To, że pozwany w oparciu o własne postępowanie dowodowe przeprowadzone w toku likwidacji szkody odmiennie ocenił fakty, nie może skutkować tym, że nie popadł w opóźnienie w spełnieniu świadczenia. Wynika to również z

wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2003 r., sygn. akt II CK 146/02, LEX numer 82271; wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002 r., sygn. akt V CKN 1331/00; wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2011 r., sygn. akt V CSK 38/11, LEX numer 1129170.

Skoro pozwany w decyzji wydanej w dniu 13 czerwca 2017 r. określił swoje stanowisko, co do jego zdaniem należnego świadczenia pozostaje w opóźnieniu w zapłacie i uzasadnione jest żądanie powódki zasądzenia zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 3 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty.

Dalej idące żądanie dotyczące zadośćuczynienia należało oddalić jako zbyt wygórowane.

Reasumując, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie powołanych przepisów.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. stosunkowo je rozdzielając.

Stosunkowy podział kosztów procesu (art. 100 k.p.c.) dotyczy ich całości, co oznacza za podstawę obliczeń sumy należności obu stron, ustalonej stosownie do zasad z art. 98 § 2 i 3 k.p.c. (oraz art. 99 k.p.c. w wypadkach tam wskazanych). Sumę tę dzieli się proporcjonalnie do stosunku w jakim strony utrzymały się w swych roszczeniach lub obroną, otrzymując w wyniku kwoty stanowiące ich udziały w całości kosztów. Jeżeli poniesione przez stronę koszty przewyższają zasądzający ją udział, zasądzeniu na jej rzecz podlega różnica (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 1991 r., II CZ 255/90, LEX numer 5314). Łącznie koszty sądowe obydwu stron wyniosły 9.205,40 zł. Złożyły się na nie: opłata sądowa od pozwu w kwocie 1.000,00 zł, koszty opinii biegłego chirurga w kwocie 485,70 zł, koszty opinii biegłego neurologa w kwocie 485,70 zł, koszty zastępstwa procesowego powódki i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 3.617,00 zł, koszty zastępstwa procesowego pozwanego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 3.617,00 zł. Skoro roszczenie zostało uwzględnione w 48,46 %, a oddalone w 51,54 % to powódkę powinny obciążać koszty procesu w kwocie 4.744,33 zł, a pozwanego w kwocie 4.461,07 zł. Powódka poniosła koszty w kwocie łącznej 5.588,40 zł (opłata od pozwu 1.000,00 zł, koszty opinii biegłych sądowych dwa razy po 485,70 zł, koszty zastępstwa procesowego i opłaty skarbowej 3.617,00 zł.). Pozwany winien zatem zwrócić powódce kwotę 844,07 zł. Udział pozwanego w kosztach procesu powinien wynosić 4.461,07 zł, a pozwany poniósł jedynie koszty w kwocie 3 617,00 zł.

Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powódki, będącego radcą prawnym ustalono na podstawie § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 z późn. zm. - w brzmieniu obowiązującym w chwili wniesienia pozwu, tj. w październiku 2019 r.).

Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanego, będącego radcą prawnym ustalono na podstawie § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 z późn. zm. - w brzmieniu obowiązującym w chwili wniesienia pozwu, tj. w październiku 2019 r.).